

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Ο καθηγητής τῶν Ἐθν. Πανεπιστημίου καὶ λογοτέχνης κ. Ν. Χατζηδάκης, μᾶς ἀπέστειλε τὴν κάτωθι ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως δημοσιεύομε, μετὰ τῆς ἀριστοτεχνικῆς μεταφράσεως τοῦ ποιήματος τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητοῦ Θ. Μουρ.

Ἄγαθὸ «Μποκέτο»,

Στὸ φύλλο σου τῆς Κυριακῆς αὐτῆς δημοσιεύεις μερικὰς μεταφράσεις ξένων τραγουδιῶν ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Θ. Βορέα, μετὰ τὸν ὁποῖον βρισκόμεθα καὶ μὴ «Those evening bells» τοῦ Thomas Moore. Χορεῖς νὰ θέλω νὰ παραγνωρίσω τὴν ἀξία τῆς, θὰ ἴθελαι νὰ δημοσιεύσεις κ' αὐτὴ πού ἔχω κἀμὲ ἐγὼ πρὸ χρόνων κ' ἔχω δημοσιεύσει στὸ ἡμερολόγιό μου «Νέα Ζωή».

Μὲ φίλ. χαριστιῶν
Ν. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου

Ἀθ., 25.1.1931.

ΑΧ, ΚΕΙΝΟ 'ΚΕΙ ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΡΟ !

(«Those evenings bells»)

Ἄχ, κείνο 'κεῖ τὸ σήμαντρο.—Ποῦ παῖζει βοῶδι-βοῶδι,
Πρὶν ἔρθῃ τὸ σκοτάδι.—Τὴν ὥρα τοῦ
(στερνοῦ !
Πόσες γλυκῆς ἐνθιμήσεις.—Στὸ νοῦ
(μὴν πάλι φέροναι
Καὶ πὼς μοῦ συνεπαίρνει.—Γλυκὰ
(καρδιά καὶ νοῦ !
Τὸ ἦσυχο σιτυὰί μας.—Τὴ νεϊότη
(μοῦ θημῆζει,
Ποῦ πῶσο δὲν γυφίζει.—Στὸν κόσμω,
(ποῦ περνᾷ !
Καὶ τὴ στιγμή, ποῦ τ' ἀνοίταν.—Τὴν
(ἄστερνῃ τὴ μέρα,
Νὰ χύνη στὸν ἀγέρα.—Τοῦς ἦχους
(τοῦ ξανά !
Κεῖνα τὰ χρόνια πέρασαν !—Πόσες
(καρδιές, ποῦ ἀνθούσαν
Ἐτότες κ' ἀγαποῦσαν.—Τὸν κόσμω,
(ποῦ περνᾷ,
Τώρα τὸ ἴδιο σήμαντρο.—Κεῖνες δὲν
(τὸ γροχοῦνε,
Στὸ χῶμα κατοικοῦνε.— Βαθεῖα καὶ
(σκοτεινὰ !
Ἄχ ! κείνο 'κεῖ τὸ σήμαντρο.—Γλυκὰ
(θὰ παῖζῃ ἄνωμα,
Ἄταν κ' ἐγὼ στὸ χῶμα.—Θαῖ γέρω
(σκοτεινὰ !
Καὶ τότες στὸν φειτούσομο.—Καρδιές ἄλλες θ' ἀνθούνε,
Γλυκὰ νὰ τραγουδοῦνε.—Τὸ σήμαντρο ξανά !
(Ἀπὸ τοὺς «Ἐθνικῶς Σκοτούς» τοῦ ΘΩΜΑ ΜΟΥΡ)

σὲ 60. Πολλοὶ λίγοι κατάρθρωσαν νὰ ξεφύγουν, καὶ αὐτοὶ ἦσαν λη-
σταί, οἱ ὅποιοι ἔκτισαν τὰ παλιὰ τους λιμενία καὶ τὴν πρώτη τους
δουλειά.

Τὰ αἵματῶρα αὐτὰ γεγονότα ἔκαναν ἔσρη ἔντιψωσι σὲ ὅλη τὴν
τότε-μικρὴ Ἑλλάδα. Ὁ Λαζαρέτος, ποῦ μὲ τὴν κεραινοδόλο ἐνέργειά
τοῦ ἀποκατόστησε τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Ρίου, διαφιμίστρε
ὡς ἡρώς, καὶ ὁ Βασιλεὺς Ὅθων τὸν βραβίω μὲ τὸ χρυσο παράσημο
τοῦ Σπυτήρος.

Ἀργότερα, ὁ Τριαντάφυλλος Λαζαρέτος ἀνακατεύθηκε στὴν πο-
λιτικὴ καὶ ἀντεπροσώπευσε, ὡς στὸ 1861, τὴν ἰδιαιτέρη τοῦ πατρίδα
στὴ Βουλῆ, Ἀπὸ φορῆς μάλιστα, γίνεκε ἰσχυροῦς τῶν Στρατιωτικῶν.
Πέθανε στὰς Ἀθήνας, στὰ 1884, μὲ τὸ βραβίω τοῦ ἱπποστράτηγου ἐν
ἀποστρατεία καὶ θάφτηκε μὲ πολλὰς τιμῆς.

Ὁ Βλάσος Γαβριηλίδης ἐκτιμοσε ξεχωριστὰ τὸν «βαλερὸν Κεῖνον»,
ὅπως τὸν ὀνόμαζε. Ἀπὸ μὴ ἐκτενῆ νεκρολογία πού τοῦγραψε, παίρ-
νομε τοὺς ἀκόλουθους χαρακτηρισμοῦς :

«...Ὅπως γεννῶνται οἱ ποιηταί, οἱ καλλιτέχνη, οἱ τραπεζίται,
οἱ ἐπιχειρηματῆαι, ἔτσι γεννᾶται καὶ ὁ γνήσιος στρατιώτης. Ἐὰν
δὲ χαρακτὴ ἀδάμαστος, ἦθος ἀγνόν, καρδιά γενναία, φρόνημα ὑ-
περφανὸν ἀποτελοῦσι τὸν ἀληθῆ στρατιώτην, ὁ Τριαντάφυλλος
Λαζαρέτος τοιοῦτος ἐγεννήθη καὶ τοιοῦτος ἀπέθανε. Γέροντα, ἀπό-
στατον, ἀγοντα τὸ 83ον ἔτος, ἠτένιζες πρὸς αὐτὸν, πρὸς τὴν ὑ-
περφανὸν μορφήν του, τὸ ἀεγκτον ἀνάστημά του, καὶ τοὺς με-
χρῆς ἀλαζονείας βαινόντας ἀμυγδαλοκτοῦς ὀφθαλμοῦς του, μ' ἐκεί-
να τὰ πλήρη ἐμφάσεως σεσημασμένα χαρακτηριστικὰ του, καὶ δι-
έκρινες ἀμέσως ἐν αὐτῶ τὸν
στρατιώτην, τὸν ἀγωνιστήν, τὸν
ὑποστράτηγον...»

Σὲ ἄλλο φύλλω, θὰ διηγηθούμε
μικρῶς ἀπὸ τῆς περιεργότερες πε-
ριπέτειες τοῦ Λαζαρέτου.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ ἀμάξι. Ἀμαξάδα καὶ ἐφημερίδα. Ἡ
«Παισιτενεσσα»!... Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κ' ὁ φαντά-
ρος. Γιατὶ δὲν ἀνέθεσανε στὸ αὐτεῖοντο. Τὰ ἑλληνικὰ ζού-
φια. Ὁ... νεομακεδὺς λησταρξ. Τὸ πιστοποιητικὸ τοῦ Κα-
μάλιγκ. «Υφίσταται καὶ ὑπάρχει...», κ.τ.λ.

Τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ ἀμάξι εἰσήχθη στὴν Ἑλλάδα ἐπὶ Καποδίστρια
καὶ ἐκτελοῦσε τὴ συγκοινωνία μετὰ τοῦ Ναυπλίου—τῆς τότε πρω-
τεύουσῃ τοῦ Κράτους— καὶ τοῦ Ἀργους, σὲ διάστημα μιάμισσι ὥ-
ρας, κἀθε πρῶι καὶ κἀθε ἀπόγευμα.

Οἱ ἐπιβάτες ἐπλήθωναν ὡς μεταφορικὰ ἕνα κροῖνικα, νόμισμα ποῦ
εἶχε κοπεῖ ἐπὶ Καποδίστρια καὶ ἰσοδυναμοῦσε ἀργότερα μὲ μὴ δραχ-
μὴν περὶαυ. Τὸ περιεργότερο ἄμαξ ἦταν διτὸ στουῖς ἐπιβάτες εἶδικο
δωρεῶν κ' ἕνα ἀντίτιπο μᾶς ἐφημερίδος τῆς ἐποχῆς.

Τὸ λεωφορεῖο αὐτό, τὸ ὅποιο εἶχε εἰσαχθεῖ τῇ φροντίδι τοῦ τότε
διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Σχολῆς, περιεῖχε ἑρτὰ θέ-
σιμα, σφόδραν ἀπὸ διὰ ἢ τρία ἄλογα καὶ ὀνομαζόμεναν... «Παισιτενε-
σα» ! Τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶνε ἡ μεταφρασι τοῦ λατινικοῦ «οὐμοκίτου».

Κατὰ τὸν πόλεμο τοῦ 1913 ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος γύριζε μὲ
τὸ αὐτοκίνητό του στὴ Θεσσαλονικὴ ἀπὸ
κάποια στρατιωτικὴ ἐπιθεώρησι. Στὸ
δρόμο ἀντάμωσε ἕναν στρατιώτη καὶ
ἀφῶ σταμάτησε τὸ αὐτοκίνητο, τὸν
ρότησε :

- Ποῦ πηγαίνεις, στρατιώτη ;
- Στὴ Θεσσαλονικὴ, Μεγαλειότατε.
- Γιατὶ ; Τί ζητᾷς ἐκεῖ ;
- Ἐλγα πληρωθεῖ στὸν πρῶτο πόλεμο,
ἀλλὰ ἡ πληγὴ μου ἀνοίξε ξανά καὶ τώ-
ρα μὲ στέλνουν στὸ νοσοκομεῖο.
- Ἀνέβα στ' αὐτοκίνητό μου τότε...
- Ὁχι, Μεγαλειότατε.
- Ἀνέβα ἀμέσως, σοῦ λέω.
- Δὲν μπορῶ, Μεγαλειότατε.
- Μὰ σὲ διατάσσω.
- Ἀδύνατο !
- Μὰ γιατί ;
- Ἐχω... ἔχω ψείρες !...
- Ἐνοια σου, ἔχω κ' ἐγὼ ἀτ' αἰ-
τές, τοῦ ἀποκρόθηκε γελῶντας ὁ Βασι-
λεὺς. Ἐλα μαζί μου...
- Καὶ τὸν πήρε στὸ αὐτοκίνητό του.

Ἦστερ' ἀπὸ τὴν περίφημη αἰχμα-
λωσία τῶν Ἀγγλων περιηγητῶν στὸν
Ἰωρδό, ἐστάλη ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση ὁ
συναγματάρχης Θεοαγένης γὰρ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τοὺς ληστάς. Ὁ λή-
σταρχος Ἰακωβ ζήτησε τότε νὰ τοὺς παράσχων ἀμνηστία.

—Μὰ ὑπάρχει ἄρθρο τοῦ Συντάγματος ποῦ ἀπαγορεύει οἱτως τὴν
ἀμνηστία, ἀπάντησε ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Κυβερνήσεως.

—Μὰ, καὶ στὸν Ρ. πὼς ἔδωκαν ἀμνηστία ; παρατήρησε ὁ λή-
σταρχος ἀναγέροντας τὸ ὄνομα γροστού πολιτευομένου τῆς ἐποχῆς, ὁ
ὅποιος εἶχε καταδικαστεῖ καὶ ἀμνηστευθεῖ κατόπιν.

—Μὰ αὐτὸς κατηγορεῖται γὺ πολιτικὸ ἔγκλημα...

—Καὶ τὸ δικὸ μὲς μτὰς καὶ δὲν εἶνε πολιτικὸ ; φώναξε ὁ λήσταρ-
χος. Πολίτες ἐμεῖς, πολίτες κ' οἱ ἄλοφοι πού πάσαμε !...

Κόκκαλο ὁ Θεοαγένης. ***

Κατὰ τὸ ἔτος 1860 σὲ κάποιο χωριὸ τῆς Βορείου Ἑλλάδος ζοῦσε
ἕνας ἀπόστρατος ἐπιλοχίας ὀνόματι Καμαλίγκας, ὁ ὅποιος ὅταν ἐγέ-
ρασε ζήτησε ἀπὸ τὸν πέρφερο τοῦ χωριοῦ του μὴ σχετικὴ πιστοποίησι
γὰ νὰ ζητήσῃ σύνταξιν. Ἰδοῦ λοιπὸν αὐτῆ :

Ἐνώπιον Ἡμῶν τοῦ Παρέδρου καὶ τὰ λοιπὰ, ὁ ἀπόστρατος
τῆς καθάλαριος τοῦ ἱπποῦ τῆς ἑρτᾶς Καμαλίγκας, κατοικῶν ἐν-
ταῦθα, ἐπροσούασθη λοιπὸν ἐνώπιόν μας, διατενωμένος ὡς ζῆ
καὶ παρακαλὸν Ἡμᾶς νὰ διαβεβαιώσομεν τοῦτο ἔγγραφως.

Θέλοντες Ἡμεῖς ὁ Πάρεδρος κ.τ.λ. νὰ ἐπιβεβαιωθῶμεν περὶ
τῆς ὑπάρξεως τοῦ προειρηθέντος Καμαλίγκας ἐρωτήσαμεν αὐτὸν διά-
φορα πράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποκρίθημεν ὡς ἄνδρας ζωντανός.

Παρακαλοῦμεν αὐτὸν Ἡμεῖς ὁ Πάρεδρος καὶ τὰ λοιπὰ τὸν
προειρηθέντα καὶ προαναφερθέντα Καμαλίγκα νὰ βῆξῃ ἔξωξεν, νὰ
σηκώσῃ τὸν ἕνα τοῦ ποδα ἐπὶ ἑκάστων ἀμορτέλους καὶ τοὺς δύο, νὰ
περικατῆσῃ περιετρεξε, καὶ πολλὰ ἄλλα καὶ διάφορα, τὰ ὁποῖα (γὰ-
ρι εἴ τῆ θεία), χάριν οικονομίας χαριστῶν καὶ μελάνης ὡς καὶ κοινῶ-
λόφων ἀπαλείψομεν καὶ δὲν γράφομεν.

Ἐπιβεβαιωθέντες λοιπὸν Ἡμεῖς ὁ Πάρεδρος καὶ τὰ λοιπὰ ὅτι
ὁ προειρηθεῖς Καμαλίγκας ὕφισταται καὶ ὑπάρχει καὶ δὲν ἀπέθανε
ἐδώσαμεν αὐτῶ τὸ παρὸν διὰ
τῆς ὑπογραφῆς μας, ὅπως ἔαν
τυχὸν ποτε διαμνησθητῆσι τις
ὅτι δὲν ζῆ, νὰ τὸ ἐχῇ πρόχει-
ρον πρὸς πᾶσαν ἀπόδειξιν.

Ἡμεῖς ὁ Δήμαρχος κ.τ.λ. *

